

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

KOPIĢĀ AKADĒMISKĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA
“Mediju un informācijas pratība”

Rīgas Stradiņa Universitāte

un

Viļņas Universitāte, Tartu Universitāte, Vroclavas Universitāte

Eksperti rekomendē **licencēt** studiju programmu.

Eksperti:

1. Eksperts Dr.sc.comm., asoc.prof. **Jānis Buholcs**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts PhD **Mārtiņš Hiršs**
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts **Renārs Kairis**

Datums (19/08/2022)

Satura rādītājs

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam.....	5
II.	Resursi un nodrošinājums.....	8
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	11
IV.	Mācībspēki	20
V.	Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	22
VI.	Novērtējums	31
VII.	Rekomendācijas.....	32
VIII.	Prasību vērtējumu kopsavilkums	33

Informācija par ekspertiem

Akadēmiskās vides pārstāvis	<i>Jānis</i>	<i>Buholcs</i>	<i>Dr.sc.comm., asoc.prof.</i>	<i>Vidzemes Augstskola</i>
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts	<i>Mārtiņš</i>	<i>Hiršs</i>	<i>PhD Politikas zinātnē</i>	<i>Sayara International</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts/-e	<i>Renārs</i>	<i>Kairis</i>		<i>Latvijas Univesitāte</i>

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	Datums
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studiju programmas raksturojums un tā pielikumi 2. Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 3. Augstskolu likums 4. Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums 5. Izglītības likums 6. Ministru kabineta noteikumi Nr. 111 (8.02.2022) "Attālināto mācību organizēšanas un īstenošanas kārtība" 7. Ministru kabineta noteikumi Nr. 322 (13.06.2017) "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" 8. Ministru kabineta noteikumi Nr. 240 (13.05.2014) "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 9. Ministru kabineta noteikumi Nr. 846 (10.10.2006) "Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās" 10. Ministru kabineta noteikumi Nr. 70 (23.01.2007.) "Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi" 11. Ministru kabineta noteikumi Nr. 202 (16.04.2013.) "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus" 12. Nodibinājuma "Akadēmiskās informācijas centrs" Vadlīnijas studiju programmas raksturojuma izstrādei 13. Nodibinājuma "Akadēmiskās informācijas centrs" Studiju programmu licencēšanas organizēšanas metodika

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Rīgas Stradiņa Universitāte
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Informācijas un komunikācijas zinātnes
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	1. Akad. bak. "Fotogrāfija" (43321). 2. Akad. maģ. "Komunikācija un mediju sutdijas" (45321). 3. Dokt. "Komunikācijas kultūra un multimediji" (51321). 4. Akad. bak. "Multimediju komunikācija" (43321). 5. Akad. bak. "Sabiedriskās attiecības" (43321). 6. Akad. maģ. "Stratēģiskā un sabiedrisko attiecību vadība" (45321). 7. Akad. maģ. "Veselības komunikācija" (45321). 8. Akad. bak. "Žurnālistika" (43321).
4.	Studiju programmas nosaukums	Mediju un informācijas pratība "Media and Information Literacy"
5.	Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	45321
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	angļu
7.	Studiju programmas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	80 KP (120 ECTS); 2 gadi; pilna laika klātie
8.	Uzņemšanas prasības	Augstākā izglītība – bakalaura grāds vai 5. līmeņa profesionālā kvalifikācija valsts akreditētā studiju programmā sociālajās vai humanitārajās zinātnēs. Angļu valodas prasmes vismaz B2 līmenī.
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	Latvija, Rīga, Dzirciema iela 16, LV-1007; Lietuva, Viļņas universitāte, Universiteto st. 3, LT-01513 Vilnius, Lithuania; Igaunija, Tartu universitāte, Tartu Ulikool, Ulikooli 18, 50090 Tartu; Polija, Vroclavas universitāte, Plac Uniwersytecki 1, 50-137 Wroclaw
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju)	Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Analīze

1. Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Studiju programmas izveides aktualitāte un pievienotā vērtība tiek labi pamatota. Studiju programma nepieciešama ņemot vērā komunikācijas tehnoloģiju attīstību mūsdienās, dezinformācijas izplatību Austrumu un Centrālajā Eiropā. Studiju programmas raksturojumā apskatīti arī dažādi aktuāli ES plānošanas dokumenti, kuri uzsver medijpratības un dažādu tās aspektu nozīmi demokrātijai, 21.gs. prasmēm un cīņai ar dezinformāciju. Studiju programmas izveide ir saistīta ar visu iesaistīto augstskolu - Rīgas Stradiņa Universitātes, Viļņas Universitātes, Tartu Universitātes un Vroclavas Universitātes stratēģijām, jo medijpratība ir aktuāla visās reģiona valstīs - Latvijā, Lietuvā, Igaunijā un Polijā. Studiju programmas izvirzītie mērķi un uzdevumi ir savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti medijpratības eksperti, studējošie kā arī potenciālie darba devēji. Studiju programmas saturs atbilst izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem.

Studiju programmas izveides viens no pamatojumiem ir “ģeopolitiskās situācijas un sociokulturālā konteksta specifika Baltijas reģiona valstīs un Austrumu un Centrālajā Eiropā”. Nekur nav paskaidrots, ko šis konkrēti nozīmē, bet no Studiju programmas raksturojuma var noprast un vizītes laikā tika precizēts, ka runa ir par “Kremļa” dezinformāciju un “Kremļa” mediju ietekmi un informācijas operācijām šajā reģionā. Līdzīgi arī dažos citētajos ES dokumentos tiek pieminēta dezinformācija. Šis ir aktuāls un vērtīgs studiju programmas elements, kurš ir arī atspoguļots studiju programmas saturā. Saturs par “Kremļa” propagandu un informācijas karu ir iekļauts kursā Informāciju ietekme globālajā pasaulē (*Information influences in the global world*). Saturs par dezinformāciju parādās kursā MIP pētnieciskā prakse (*MIL research practice*).

Studiju programmas izveide atbilst Rīgas Stradiņa universitātes (turpmāk – RSU) un citu parneraugstskolu stratēģijām attīstīt mūsdienīgas un aktuālas studiju programmas, it īpaši izceļot medijpratību, kā vienu no šīm aktualitātēm. Studiju programmas izveides pamatojumā ir doti labi argumenti četru valstu universitāšu starptautiskajai sadarbībai, izmantojot ERASMUS+ studentu mobilitāti, kas ir iekļauta studiju programmas kodolā un ietilpst universitāšu attīstības stratēģijās. Turklāt sadarbība tiek pamatota arī veiktajā ES plānošanas dokumentu apskatā, kuri aicina uz “pārrobežu sadarbību” medijpratības veicināšanā. Studiju programmas uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti ar kopējo studiju programmas mērķi “sniegt zināšanas, prasmes un spēju izprast un pētīt mūsdienu mainīgo informācijas un komunikācijas vidi, lai sagatavotu kompetentus, tai piemērotus mediju informācijas pratības speciālistus, izmantojot katras iesaistītās universitātes ekspertu kompetenci.”

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

Visās studiju programmā iesaistītajās universitātēs jau tiek īstenotas mediju un informācijas prasības (vai līdzīgu nosaukumu) apmācību programmas. Par visām universitātēm, izņemot Vroclavas universitāti ir sniegta informācija par studējošo skaitu, īstenotajām studiju programmām un līdzīgiem veikspējas rādītājiem. RSU 9 fakultātēs īsteno 70 studiju programmas, kurās studē vairāk kā 9290 studenti. RSU jau ir plaša pieredze starptautiskā mobilitātē, jo no šiem 9290 studentiem 2523 ir ārvalstu studenti, turklāt Universitāte jau aktīvi izmanto Erasmus+ un Nordplus apmaiņas programmu piedāvātās iespējas. Par RSU veikspēju liecina arī tās reputācija. RSU ir atzīta par labāko universitāti Latvijā "SCImago" starptautiskajā reitingā, 6 "Times Higher Education" jaunās ekonomikas valstu reitingā un iekļauta prestižajā "QS World University Rankings" pasaules labāko universitāšu reitingā. Iesniegtajos dokumentos iztrūkst gan studējošo skaita dinamikas rādītāji RSU un citās universitātēs. Nav arī aprakstīts studentu piesaistes plāns vai pētījumi, kas apliecinātu, ka potenciālo studentu vidū vispār pastāv interese par šādu starptautisku programmu, kurā paredzēta regulāra studentu mobilitāte. It īpaši aktuāli tas ir ņemot vērā faktu, ka lielākā daļa maģistratūrā studējošo paralēli strādā pilna laika darbu. Pēc vizītes neradās pārliecība, ka RSU būtu īpašs konkrēts plāns, lai piesaistītu studentus šādi unikālai un izaicinošai programmai.

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

RSU veiktā ES dokumentu analīze liecina, ka jaunizveidotā studiju programma ir saskaņā ar prasību attīstīt mediju un informācijas prasību. Ir veikts arī salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām, akcentējot, ka studiju programma ir līdzīga citām īstenotajām programmām Somijā, Vācijā un Latvijā gan pēc satura, gan struktūras, gan apjoma. Salīdzinot ar citām studiju programmām, licencējamā starptautiskā maģistra studiju programma iekļauj gan starpkultūru aspektu, gan starpdisciplināritāti. Starpkultūru aspekts tiek nodrošināts ar studentu grupu no dažādām valstīm, ar iespēju studēt citās augstskolās kā arī ar iespēju dzirdēt dažādu valstu perspektīvas kursa saturā. Starpdisciplināritāte ir šīs studiju programmas kodolā, jo tā apvieno komunikāciju zinātnei ar informācijas prasību, jaunajām digitālajām tehnoloģijām, mediju psiholoģiju kā arī pētniecību un pedagoģiju. Saskaņā ar iesniegto studiju programmas raksturojumu, šī studiju programma ir unikāla ar piedāvāto fokusu uz "reģionālo specifiku un tiem jautājumiem un problēmām, kas Baltijas un Centrāleiropas valstu iedzīvotājiem mediju un informācijas kontekstā ir aktuālākās un nozīmīgākās." Tomēr, ja ar šiem atslēgas vārdiem tiek saprasta "Kremla" dezinformācija un "Kremla" mediju ietekme un informācijas operācijas šajā reģionā, tad jānorāda, ka par to ir tikai divos studijuursos, tātad tā nav centrālā šīs programmas daļa. Studentu mobilitāte un četru augstskolu sadarbība padara šo studiju programmu unikālu, tomēr kopumā studiju programmas saturs ir līdzīgs ar jau pastāvošajām komunikācijas studiju programmām RSU, Latvijas Universitātē un Vidzemes Augstskolā.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Licencējamās studiju programmas raksturojumā sniegtais attīstības perspektīvu raksturojums ir vispārīgs un nekonkrēts. Dokumentā norādīts, ka "Studiju programma nākotnē tiks attīstīta, lai tās saturs un aktivitātes vairāk satuvinātos ar lokālo, reģionālo un globālo uzņēmējdarbību, īpaši pievēršoties starpdisciplinārām, inovatīvām idejām un jaunuzņēmumiem mediju, mediju pedagoģijas, mediju psiholoģijas, vizuālās komunikācijas un mediju vides drošības jomās" tomēr dokumentā nav norādīts kā tieši tas tiks sasniegts.

Neskatoties uz to, 25. jūlija vizītē RSU tika gūta papildus skaidrība par plānoto studiju programmas attīstību.

Tika norādīts, ka šis būs pirmais pilotprojekts sadarbībā ar partneruniversitātēm, kas var rezultēties turpmākā sadarbībā pētnieciskajos projektos, kā arī ļaus RSU attīstīt dalību Erasmus+ apmaiņu programmā. Šī studiju programma sagatavos nākamos doktorantus priekš RSU kā arī mācībspēkus Latvijas izglītības sistēmai, kurā arvien palielinās uzsvars uz medijpratību. Turklāt mainīgā mediju un tehnoloģiju vide nozīmē, ka studiju programmai būs nepārtraukti tai jāseko un jāattīstās līdzī. Studiju programmā akcentēta jauno tehnoloģisko komunikācijas līdzekļu pētniecība, līdz ar to šī studiju programma var pavērt plašu, salīdzinoši jaunu pētniecības lauku Latvijā un citās iesaistītajās valstīs. It īpaši jāizceļ tiešsaistes Medijpratības mācīšanas metožu virtuālā laboratorija (MILLAB), kas nodrošina kopēju digitālu projektu attīstīšanu kā arī tīklošanās iespējas ar organizācijām un projektiem medijpratības jomā. Studiju programmas īstenošanas gaitā, šajā resursā veidosies medijpratības projektu apkopojums, kuri var tikt izmantoti mācībās un citos projektos. Attīstības perspektīvas raksturojumā tiek pieminēti arī partneruniversitāšu sadarbības partneri nevalstiskajā sektorā, medijos, valsts institūcijās un uzņēmumos, ar kuriem var veidoties sinerģijas programmas attīstības gaitā.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [1]

Studiju programmas izveide atzīstama par pamatotu. Tā atbilst RSU stratēģijai, Latvijas un ES prioritātēm un ir veidota aktuāla un mūsdienīga.

Stiprās puses:

1. Studiju programma ir aktuāla, tās aktualitāte un plānotā starpvalstu sadarbība ir labi pamatota gan reģionālā, gan ES mērogā.
2. Studiju programmu īsteno lielas universitātes, kuras jau īsteno mediju un informācijas pratības programmas, līdz ar to ir ar plašu ekspertīzi šajos jautājumos, turklāt katrs programmas partneris spēj dot unikālu pienesumu studiju programmas saturā.
4. Salīdzinot ar citām maģistratūras programmām, licencējamā starptautiskā maģistra studiju programma iekļauj gan starpkultūru aspektu, gan starpdisciplināritāti kā arī piedāvā unikālu fokusu uz “reģionālo specifiku un tiem jautājumiem un problēmām, kas Baltijas un Centrāleiropas valstu iedzīvotājiem mediju un informācijas kontekstā ir aktuālākās un nozīmīgākās.”
5. Studiju programma sekos līdzī mainīgajai mediju videi, par prioritāti izvirzot studentu veidotus projektus, kuri papildinās medijpratības apmācību un pētniecības materiālu klāstu.

Vājās puses:

1. Studiju programma, visdrīzākais, ir aktuāla, ņemot vērā “ģeopolitisko situāciju un sociokulturālā konteksta specifiku Baltijas reģiona valstīs un Austrumu un Centrālajā Eiropā”. Var noprast, kas ar to ir domāts, tomēr uzsvāru uz dezinformāciju studiju programmā vajadzētu precīzāk noformulēt studentu piesaistes procesā, lai studējošajiem ir skaidrs, ka aiz šiem atslēgas vārdiem slēpjas “Kremla” propaganda, kas tiek apskatīta divos studijuursos.

2. Nav skaidrs vai potenciālajiem studējošajiem vispār ir interese par šādu starptautisku programmu, kurā paredzēta regulāra studentu mobilitāte, ņemot vērā, ka lielākā daļa maģistratūrā studējošo strādā paralēli pilna laika darbu.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.		X		
3.		X		
4.		X		

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programma ir aktuāla un atbilst nozares tendencēm. Programmas aktualitāte un plānotā starpvalstu sadarbība ir labi pamatota gan reģionālā, gan ES mērogā un atbilst RSU stratēģijai. Ievērojot studiju programmas saturu, mērķi, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus, studiju programma atbilst studiju virzienam “Informācijas un komunikācijas zinātnes”.
	X			

II. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Analīze

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Studiju nodrošinājuma tehniskā un administratīvā bāze ir plaša un pietiekama RSU, kam ir dots plašs un detalizēts apraksts studiju programmas raksturojumā. RSU nodrošina gan bibliotēkas resursus, gan administratīvos resursus, kas nepieciešami studiju programmas īstenošanai. Saskaņā ar vizītē pārrunāto, tiks izveidota jauna darba vieta RSU administrācijā, kura koordinēs šo studiju programmu un plānotās studentu apmaiņas. Turklāt studiju programmā paredzēti ir arī mentori, kuri palīdz īstenot studentu projektus. Studiju programmas īstenošanai visas augstskolas izveidos Programmas komiteju, kurā darbosies studiju programmas direktori un studentu pārstāvji no katras universitātes. RSU darbosies kā šīs studiju programmas komitejas sekretariāts un nodrošinās programmas

ikdienas darbību. Savukārt katrs studiju programmas direktors būs atbildīgs par studiju procesa īstenošanu savā universitātē.

Studentiem būs pieejama Medijpratības mācīšanas metožu virtuālā laboratorija MILLAB, kur studenti no visām valstīm iesaistās un īsteno projektus. Intervijās tika uzsvērts, ka RSU tiek nodrošināta materiāltehniskā bāze gan filmēšanai, fotogrāfijām, gan ar VR tehnoloģijām, kas nepieciešamas šī studiju programmas īstenošanai. Visdrīzākais, šī bāze ir pietiekama arī visās pārējās programmā iesaistītajās universitātēs, tomēr to pieejamie resursi ir aprakstīti tikai īsumā, galvenokārt fokusējoties tikai uz bibliotēkas resursiem.

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem, kā arī studējošajiem tiek nodrošināta iespēja izmantot katras sadarbības universitātes datubāzes. RSU akreditētā valsts nozīmes bibliotēkā ir pieejama bagātīga literatūra, tai skaitā par studiju programmas tematiku, gan drukātā formātā, gan elektroniski. Piemēram, E-resursu nodrošinājumā programmai “Mediju un informācijas pratība” ir pieejamas divas e-grāmatu datubāzes un septiņas žurnālu pilntekstu daudzozaru datubāzes, papildus, bibliotēkas mājaslapā sadaļā “ieteicamo mācību e-grāmatu sarakstā” apkopoti studiju programmās minētie materiāli. E-resursu pārvaldībai tiek izmantots vienotais meklētājs *Primo*. Studiju programmā studējošajiem tiks izveidota piekļuve visiem universitātes tiešsaistes resursiem katrā universitātē. Tomēr, studējošajiem būs profils četrās universitātēs, ar dažādiem piekļuves datiem un nepieciešamību apgūt katras sistēmas specifiku, kas apgrūtina lietotāja pieredzi, kam nepieciešams pievērst pastiprinātu uzmanību, sniedzot studējošajiem informatīvu materiālu vai kodolīgas apmācības par rīku lietošanu, kas sekmētu lietotājam draudzīgu pieeju un mazinātu studējošo laika resursa patēriņu tehnisku jautājumu risināšanā.

3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

Studiju programmas kopējās izmaksas licencēšanai iesniegtajos dokumentos nebija norādītas, bet tās tika iesniegtas pēc klātienēs vizītes RSU. Studiju programmas izmaksas visdrīzākais ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem. Studiju maksa (3200 EUR / gadā) ir lielāka nekā līdzīgām studiju programmām Latvijā, kas maksā aptuveni 2200 EUR / gadā. Tomēr augstāku maksu var saprast, ņemot vērā, ka studiju programmas īstenošanā iesaistītas četras augstskolas un studiju programmu paredzēts īstenot angļu valodā. Divos studiju gados kopējais plānotais studējošo skaits ir 56 studenti, kas varētu būt sasniedzams, ņemot vērā to, ka studenti tiek uzņemti četrās valstīs. Tomēr, tā kā nav datu, vai potenciālajiem studējošajiem vispār ir interese par šādu unikālu studiju programmu šādā cenā, nav iespējams noteikt vai izdosies piesaistīt studējošos atbilstoši plānotajam skaitam. Mobilitātes nodrošināšanā tiks izmantots *Erasmus+* programmas finansējums, kas varētu būt efektīvs bonuss, ar kuru piesaistīt potenciālos studentus. Studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšana.

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Moodle e-studiju vide tiek izmantota kā sadarbības, komunikācijas un resursu platforma, kurā vienlaikus tiek nodrošināta vērtējumu uzglabāšana, apmeklētības uzskaitē iekš studiju kursiem, atvieglojot to apguvi studējošajiem un docēšanu mācībspēkiem. Ņemot vērā studiju programmas specifiku, nepieciešamais aprīkojums un tehnoloģijas lekciju nodrošināšanai klātienē, attālināti un hibrīdrežīmā ir plašas un pieejamas, kā arī studiju programmai nepieciešamie aprīkojumi ir pieejami pietiekamā apjomā. Materiāltehniskā bāze ir atbilstoša studijas programmas specifikai un īstenošanai, kā arī ir pieejama studējošajiem. To pamato metodiskais nodrošinājums e-studiju vidē, videolekcijas, tiešsaistes vieslekcijas pieejamība, brīvpieejas datori, multimediju projektori un datorklases.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [2]

Lai gan informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem, lietotāja pieredzi apgrūtina četru dažādu profilu esamība katrā no sadarbības augstskolām.

Materiāltehniskā bāze vienlīdzīgi pieejama gan studējošajiem, gan mācībspēkiem. Vadoties pēc studiju kursu specifikas, nepieciešamā bāze ir pietiekama, ko pamato e-studiju vide un tehnoloģiskais nodrošinājums, kas atļauj lekcijas vadīt attālināti, hibrīdformātā un atbalstīt kvalitatīvu lekciju norisi arī klātienē formātā.

Stiprās puses:

1. RSU ir pieejama plaša materiāltehniskā bāze gan lekciju lasīšanai hibrīdformātā, gan priekš studentu audiovizuālu mediju projektu īstenošanas.
2. RSU un partneruniversitāšu bibliotēku resursi nodrošina studentiem pieeju ļoti plašam akadēmisko resursu klāstam, kas nepieciešami programmas īstenošanai.

Vājās puses:

1. Studējošajiem būs profils četrās universitātēs, kas nozīmēs četrus dažādus piekļuves datus, četras paroles un nepieciešamību iepazīties ar četrām dažādām sistēmām. Ilgtermiņā būtu nepieciešams lietotāju pieredzi atvieglot un vienkāršot.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.	X			
3.		X		
4.	X			

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka),	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Četru universitāšu, kas iesaistītas studiju programmas

finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X			īstenošanā, informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un pieejamā literatūra nodrošinās studentus ar plašu klāstu resursu. RSU ir pieejama daudzpusīga materiāltehniskā bāze medijpratības studiju programmas īstenošanai.
--	---	--	--	---

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Analīze

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu

Studiju programmas tematika – mediju un informācijas pratība – ir aktuāla, un studiju programmas saturs kopumā ir veidots pārdomāti un ņemot vērā jaunākās tendences un problemātiku šīnī nozarē. Studiju programmas apraksts pārliecinoši skaidro šādas studiju programmas nepieciešamību un norāda uz mūsdienu informācijas vides radītajiem izaicinājumiem, kuru pārvarēšanā studiju programma sniegs zināšanas un prasmes. Ņemot vērā mediju vides attīstību un ar to saistītos izaicinājumus, kā arī to, ka aizvien lielāka daļa mūsdienu sabiedrības aktivitāšu daļa notiek mediētajā vidē, ir svarīgi, lai indivīdi aizvien labāk spētu šīnī vidē orientēties un līdzdarboties, izprastu tās darbības principus un spētu pieņemt apzinātus, pamatotus lēmumus informācijas atlasē un izvērtēšanā. Tāpat studiju programmas aprakstā ir norādīts uz medijpratības mācīšanās trenētu pedagogu trūkumu. Līdz ar to var teikt, ka ir veiksmīgi identificētas dažādas vajadzības, kuras šī studiju programma varētu palīdzēt risināt.

Aprakstā ir konkretizēts, ka uz mediju un informācijas pratību tiek attiecināta piekļuve informācijai, tās novērtēšana un radīšana. Medijpratība bieži vien tiek saistīta primāri ar informācijas atrašanas un patērēšanas prasmēm, bet šīs studiju programmas centieni aptvert visas medijpratības galvenās dimensijas ir vērtējami pozitīvi. Kursi par multimediju un virtuālās realitātes tēmām apliecina studiju programmas fokusu uz mediju vides aktuālajām tendencēm.

Studiju programmu veido obligātās (A daļa, 36 KP) un ierobežotās izvēles (B daļa, 24 KP) kursi. Pirmajā semestrī lielākais uzsvars ir likts uz A daļas kursiem, kuros tiek apgūtas teorētiskās un metodoloģiskās zināšanas. Otrajā semestrī akcents likts uz kursiem, kuros tiek apgūta satura veidošana, un šajā semestrī notiek kursi “Mediju un informācijas pratības izpētes prakse” (caur kuriem tiek realizēta studiju programmas nostādne – sniegt uz projektiem orientētu un praktisku mācīšanās procesu), kurā tiek apgūta pētniecība caur līdzdalību projekta izstrādē. Trešajā semestrī iekļauto kursu tēmas ir saistītas ar satura izpratni un uztveri (piemēram, kurss “Mediju psiholoģija”), kā arī mediju un informācijas pratības nozīmi sociālajos procesos (kurss “Mediju un Informācijas pratība sociālajās pārmaiņās un sabiedrības iesaiste tajās”). Ceturtais semestris ir atvēlēts maģistra darba izstrādei (20 KP). Šāds tēmu izkārtojums ir adekvāts, lai gan apsverams būtu arī variants, ka satura izveides kursi seko pēc tam, kad ir apgūta informācijas un vēstījumu uztveres un

ietekmes problemātika. Studiju programma neparedz praksi, taču praktiskā darbošanās pieredze tiks gūta studiju kursu robežās.

Studiju programmu veidojošās augstskolas (RSU, TU, VU, VrU) katra piedāvā savas studiju kursu tēmas, un to ieguldījums studiju programmas saturā ir aptuveni līdzīgs (katra institūcija sniedz no 20% līdz 30% no programmas satura). Pirmajā semestrī kursu pasniegšanā ir iesaistītas visas augstskolas, bet otrajā un trešajā semestrī tiek organizēta studentu mobilitāte attiecīgi uz (1) RSU un TU un (2) VU un VrU. RSU mācībspēki docēs kursus “*MIL research practices (visual culture, journalism)*”, “*Journalism, media systems & communication*”, “*Introduction in virtual reality: History, application and VR video production*”, “*Theories of media and information literacies*”, “*Visual culture, multimedia & multimodality and MIL*”, “*Civil defense and environmental protection*”, “*Sound, silence & society*” un “*Semiotics*”. Studiju programma atbilst valsts izglītības standartam. Tās kopējais apjoms ir 80 KP, no kuras 20 KP veido maģistra darba izstrāde. Ir izpildīti kritēriji par studiju programmas apjomu kredītpunktos un ilgumu, programmas saturs kopumā norāda uz “tādu studiju rezultātu sasniegšanu, kas ietver padziļinātu teorētisko zināšanu iegūšanu un pētniecības iemaņu un prasmju attīstīšanu izvēlētajā zinātnes vai mākslas jomā”; maģistra darba izstrādes apjoms kredītpunktos ir atbilstošs; ne mazāk kā 30 % no maģistra studiju programmas apjoma veidos kontaktstundas. Programmas obligātajā daļā atbilstošā apmērā ietverti kursi, kas attiecas uz jomas teorētisko atziņu izpēti un aprobāciju. Studenti, kas kursu “Civīlā un vides aizsardzība” nav apguvuši iepriekš, to apgūs šinī studiju programmā. Grāda saņēmējiem būs iespējas turpināt studijas doktorantūrā. Studiju programma atbilst Augstskolu likuma 55. pantam.

Vienlaikus ir atsevišķi ar studiju programmas saturu saistīti aspekti, kuros ir iespējami uzlabojumi:

- A. Uzmanība, ko studiju kursi pievērš mūsdienu informācijas vides skaidrošanai tās daudzveidībā, ir nepietiekama. It sevišķi tas ir sakāms par mediju ekonomiku, lai gan ekonomiskā loģika ir viens no nozīmīgākajiem skaidrojumiem, kāpēc informācijas vides dalībnieki rīkojas noteiktā veidā: kāpēc tiek veidotas viltus ziņas; kāpēc sociālo mediju platformās tās ir tik populāras un šo platformu veidotāji ar problēmu netiek galā; arī – kāpēc žurnālistikas medijiem ir kvalitātes problēmas un tie ir ietekmējami no ārējiem spēkiem (žurnālistikas mediju problemātika gan tiek skarta kursā “*Journalism, Media Systems and Communication*”, tomēr žurnālistikas un masu mediji ir tikai daļa no mediju vides).
- B. Nav mediju ētikas kursa. Ētika parādās kā tēma kursā “*Theories of Media and Information Literacies*”; tā ir viena no tēmām kursā “*Journalism, Media Systems and Communication*” un parādās vēl arī dažu citu kursu saturā vai nu kā kursa iznākumi, vai literatūras sarakstā. Tomēr mūsdienu informācijas vides kontekstā ētiska rīcība un lēmumu pieņemšana kļūst aizvien sarežģītāka un dilemmu gan institucionālā, gan individuālā līmenī ir daudz, un ir nepieciešamas sistemātiska izpratne par ētisko domāšanu, dilemmu risināšanu, dažādām perspektīvām uz ētikas problēmjautājumiem.
- C. Nav pārliecības par izvairīšanos no tematiskas pārklāšanās starp studiju kursiem. Ir pamatoti, ka ir vairāki kursi par informācijas pratību, tomēr kursu aprakstu saturs norāda uz risku, ka vairākosursos var tikt stāstītas līdzīgas lietas. Piemērs tam ir kurss “*Information literacy and behavior*”, kurā daļa tēmu ir nevis tieši par uzvedības aspektiem, bet gan sola runāt par informācijas pratību vispār: *Introduction to information literacy*; *Key concepts in information literacy*; *information literacy*

standards; Information literacy models. Jādomā, ka konceptuālās lietas par informācijas pratību tiek apskatītas jau kursā “Theories of media and information literacies”. Mediju efektu tēma minēta gan kursā “Media psychology”, gan kursā “Journalism, media systems and communication”. Studiju programmas vadības uzskats, kas tika izteikts ekspertu vizītes laikā, ka šī nav problēma, jo dažādi pasniedzēji vienu un to pašu tēmu var pastāstīt dažādi, neiztur kritiku, studiju programmas mērķis ir sniegt konkrētu zināšanu kopumu, kas kvalitatīvi tiek nodots studentiem jau pirmajā reizē, nevis veltīt vairākus kursus, lai stāstītu līdzīgas lietas.

- D. Papildus tam ir kursi, kuru saturs ne pilnībā precīzi atbilst nosaukumam. Kursā “MIL and political communication” daudz tēmu ir par medijiem un mediju un informācijas pratību (Media and information literacy in Europe – comparative analysis; Analysis of selected indexes – Media literacy index, World press freedom index, Democracy index; The role of Media and information literacy in the context of fake news problem), nevis par politisko komunikāciju. Kurss “Information influences in the global world”, spriežot pēc kursa tēmām, ir lielākoties par informatīvo karu, lai gan nosaukums rada priekšstatu par plašāku tvērumu.
- E. Studiju programmas aprakstā liels uzsvars ir likts uz pētniecisko prasmju attīstīšanu. Tas ir vērtējams pozitīvi. Ievērības cienīgi ir arī tas, ka pētniecība tiks mācīta, gan metožu kursā (lai gan varētu sagaidīt atsevišķus studiju kursus kvalitatīvajās un kvantitatīvajās metodēs, nevis tik daudzveidīgas tēmas apguvi īsā – 2KP – kursā), gan arī mediju un informācijas pratības praksi formātā. Tomēr studiju kursu apraksti nesniedz pietiekami detalizētu ieskatu tajā, kā tieši šinīs praksēs metodoloģija tiks mācīta un kādas tieši metodes tiks praktizētas. It īpaši tas ir sakāms par kursu “MIL research practices (Visual culture and journalism)”, kas ir īpaši nekonkrēts. Tajā ir iekļautas tikai divas tēmas, no kurām viena ir par pētījumu lauka un metodoloģijas specifiku, projekta tēmas formulēšanu un otra – par melnraksta prezentēšanu. Nav zināms, kādas metodes tiks izmantotas un apgūtas un kādas zināšanas un prasmes caur kādām darbībām tiks apgūtas. Neskatoties uz to, ka uz projektiem balstītas mācīšanās raksturojumam studiju programmas aprakstā ir veltīts visai daudz uzmanības, konkrētības trūkums tekstā, kā arī studiju programmas mācībspēku atbildēs vizītes laikā rada iespaidu, ka uz projektiem balstītās mācīšanās pedagoģija augstskolā vēl nav pilnībā izstrādāta un tiks eksperimentējot attīstīta laika gaitā.

Studiju programmas apraksta sniegtais pārskats par studiju programmas satura un iznākumu atbilstmi Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 7. līmenim atbilstošajā zināšanām, prasmēm un kompetencēm kopumā ir atbilstošs. Mazāk pārliecinošs studiju rezultātu aprakstā ir 8. rezultāts: “Spēj nodarboties ar komercdarbību [...]” – studiju kursu saturs neliek domāt, ka tiks apgūta komercdarbība.

Studiju programmas uzsākšanas prasības ir “Augstākā izglītība – bakalaura grāds vai 5. līmeņa profesionālā kvalifikācija valsts akreditētā studiju programmā sociālajās vai humanitārajās zinātnēs.” Šādas prasības paplašina potenciālo studentu loku, jo ļauj studiju programmā iestāties ļoti dažādu iepriekšēju izglītību guvušajiem, tai skaitā tādiem, kuriem nav bijis iepriekšējas ciešas saistības ar medijiem un komunikāciju. Jānorāda arī, ka studiju programmas saturā liela vērtība ir pievērsta mediju un informācijas pratības izglītībai (viens no plānotajiem studiju programmas rezultātiem, kas aprakstīts 8. pielikumā, ir “Izprot mediju un informācijas pratības izglītības pamatidejas”). Tas liek domāt, ka tieši pedagogi

un citi medijpratības veicināšanā iesaistītie un mediju vidē strādājošie profesionāļi ir šīs studiju programmas iecerētā mērķauditorija.

MK noteikumu Nr. 240 (13.05.2014) "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 16. punkts paredz, ka "Maģistra studiju programmas saturs nodrošina tādu studiju rezultātu sasniegšanu, kas ietver padziļinātu teorētisko zināšanu iegūšanu un pētniecības iemaņu un prasmju attīstīšanu izvēlētajā zinātnes vai mākslas jomā." Konkrētu priekšzināšanu neizvirzīšana rada risku, ka uzņemtie studenti būs ar ļoti dažādām iepriekšējām izglītībām, un daļa studiju programmas apguves laika būs jāvelta, lai sniegtu mediju un komunikācijas nozares pamatus tiem, kam to nav. Tas ir pretstats izglītības standartā akcentētajai prasībai sniegt padziļinātas teorētiskās zināšanas.

Jāatzīmē arī, ka vieni no uzņemšanas konkursa vērtēšanas kritērijiem ir uzņemšanas intervija ar reflektantu, kā arī publikācijas, un tas nodrošina uzņemšanas komisijas iespējas neuzņemt kandidātus, kuru līdzšinējais izglītības vai profesionālās pieredzes fons neatbilst studiju programmai. Taču arī tādā gadījumā uzņemšanas kritēriji būtu konkretizējami, lai būtu skaidrs, kādas kompetences reflektantam iestājpārrunās ir jādemonstrē.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanās principus, sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā).

Studiju programmas īstenošanas mehānisms kopumā ir vērtējams kā tāds, kas nodrošina rezultātu sasniegšanu, un tajā ir ietverti studentcentrētas mācīšanās principi.

Saskaņā ar "Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā", ar studentcentrētu mācīšanās vidi tiek saprasta tāda, kurā studenti ir iedrošināti "aktīvi iesaistīties studiju procesa veidošanā", kā arī tāda, kurā ir iekļauta šai pieejai atbilstoša studentu snieguma vērtēšana.

Saskaņā ar studiju programmas aprakstu, studiju programmas realizācijā tiks izmantoti dažādi formāti, un lekcijas tiks kombinētas ar cita veida nodarbībām - semināriem un projektos balstītu mācīšanos. Pedagoģija, kurā lielu lomu ieņem praktiska darbošanās mācībspēku pārraudzībā, ir viens no veidiem, kā veicināt viena studentcentrētas mācīšanās principa attīstīšanu – tiekšanos uz patstāvīgumu. Studiju programmas apraksts liecina, ka studiju process tiks organizēts mazās grupās un individualizēts.

Saskaņā ar RSU studiju procesu reglamentējošajiem dokumentiem, studiju rezultātu vērtēšanā tiek ievērots atklātības princips – ir noteikts prasību kopums studiju rezultātu vērtēšanai. Studiju programmas studentiem ir nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi. Eksistē vērtējuma pārskatīšanas mehānisms – ir noteikta vērtējuma apstrīdēšanas un apelācijas iesniegšanas kārtība. Studiju vērtēšanā ievērots pārbaudes veidu dažādības princips: dokumentācijā norādīts, ka tiks izmantoti tādi pārbaudes veidi kā testi, patstāvīgi pētījumi, prezentācijas, mutiski un rakstiski eksāmeni, tiks vērtēta līdzdalība, aktivitāte un lekciju un nodarbību diskusijās. Tā kā studiju programmā nav kursu ar mazāku apjomu kā 2KP, tad studiju kursu apguve tiks vērtēta tikai 10 ballu skalā atbilstoši valsts izglītības standartā noteiktajam. Vērtējumi studējošajiem tiks individuāli darīti zināmi e-studiju vidē.

Saskaņā ar RSU noteikto kārtību, studiju kursu apraksti un cita ar studijām saistītā informācija studentiem tiek sniegta laicīgi – 10 dienas pirms kursa sākuma. Programmas aprakstam pievienotie kursu apraksti satur informāciju par kursa saturu un prasībām, kas jāizpilda, lai saņemtu vērtējumu, tai skaitā eksaminācijas veidu. Tāpat ir sniegta informācija

par to, kāds būs studiju kursa mērķis un kādas zināšanas, prasmes un kompetences tiks iegūtas.

Pozitīvi, ka studiju programma piedāvā studentiem specializāciju: (1) informācijas pratības, auditorijas izturēšanās virzienā un (2) politiskās komunikācijas un dezinformācijas virzienā. Ekspertu vizītes laikā studiju programmas pārstāvji apliecināja, ka specializācija ir plānota elastīga un studenti paši varēs kombinēt kursus atbilstoši savām interesēm.

E-studiju platformas Moodle lietošanā RSU darbojas princips, ka studentiem pastāvīgi (arī pēc kursa noslēguma) ir pieejami kursa materiāli, kas studiju laikā attiecīgā kursa sadaļā ir publicēti, kā arī viņiem ir piekļuve jaunākajai kursa versijai, kas palielina viņu iespējas sekot līdzi aktuālajai literatūrai, kuru docētāji savā kursā izmanto.

Studiju kursu noslēgumā studenti tiks aicināti aizpildīt kursa novērtējuma anketu, tādējādi sniedzot atgriezenisko saiti gan par kursa saturu, gan pasniegšanas metodēm, gan docētāju darbu. Šie vērtējumi tiks ņemti vērā, atjauninot studiju kursus.

Programmas apraksts nerada šaubas, ka tiks izpildīti studentcentrētas mācīšanās principi un ka sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā. Studiju vizīte neparedzēja tikšanos ar studentiem (šajā studiju programmas izstrādes posmā studentu vēl nav), līdz ar to ekspertiem nebija iespējams vērtēt studentu reālo pieredzi.

Iespēja gūt starptautiskas studiju vides pieredzi ir viens no šīs studiju programmas stiprajiem punktiem, vienlaikus pastāv riski par studentu spēju šinīs mobilitātēs iesaistīties. Maģistrantūrā, vismaz Latvijā, daļa studentu paralēli studijām strādā, un atbrīvojoties no darba pienākumu pildīšanas uz nedēļu varētu būt sarežģīti. Tomēr jāpiekrīt ir arī ekspertu vizītes laikā studiju programmas vadības sacītajam, ka šie principi reflektantiem būs zināmi, un viņu pašu ziņā ir izlemt, vai viņi tos spēj pildīt. Līdz ar to jautājums ir tikai par to, kāda būs šī studiju organizācijas principa ietekme uz studiju programmas konkurētspēju – vai tas drīzāk piesaistīs studentus vai arī potenciālos studentus atturēs, tāpēc ka viņi varētu nespēt savienot šādas studijas ar darbu. Cits aspekts mobilitātes sakarā ir izmaksas, kuras par ceļošanu un uzturēšanos studentiem ir jāsedz pašiem vai arī izmantojot “Erasmus+” programmu. Programmas aprakstā ir norādīts, ka gadījumos, ja mobilitāte studentiem nebūs iespējama, būs iespējams ārvalstu augstskolu docētajosursos piedalīties attālināti. Tas rada riskus, ka, pretēji MK noteikumos Nr. 111 (2022.02.08.) paredzētajam, daļa studentu vairāk nekā 50% no kontaktstundu skaita varētu piedalīties attālināti.

Jāņem vērā arī tas, ka pirmajā semestrī mobilitāte nav plānota un studenti lekcijās, kurās docē ārvalstu mācībspēki (pirmajā semestrī saturu nodrošina visas iesaistītās universitātes), piedalīsies tikai attālināti. Tas nozīmē arī mācībspēku nepieciešamību strādāt hibrīdrežīmā, kur daļa studentu darbojas klātienē, bet daļa attālināti. Liela attālināto studiju loma nav ideāls variants (tai skaitā arī tāpēc, ka hibrīdrežīmā docētajiem ir grūtāk pievērst vienlīdzīgu uzmanību gan tiešsaistē, gan klātienē esošajiem studentiem), tomēr tas ir neizbēgami modelī, kurā ir salīdzinoši liels iesaistīto partneraugstskolu skaits.

Katra augstskola piedāvā savu docētāju kursus, tomēr nevar teikt, ka kopumā šis modelis iezīmē skaidru katras universitātes specializācijas jomu – proti, ka ir skaidri tēmu bloki, kuros konkrētajai universitātei ir visaugstākā līmeņa ekspertīze. Specializācija vislabāk parādās Vroclavas Universitātes devumā, kas piedāvā politikas zinātnes un dezinformācijas specializācijas aspektu. No studiju programmas apraksta nav skaidrs, pēc kāda principa universitāšu starpā ir sadalītas kursu tēmas. Tomēr konkrētāka tematiskā nošķiruma trūkums nav būtiska problēma, jo kursus lasa konkrētā kursa tēmā kompetenti docētāji.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītās universitātes šīnī sadarbības modelī darbojas autonomi, kas ir pamatoti, tomēr nepietiekami skaidrota ir studiju programmas realizācijas koordinācija un organizatoriskie aspekti RSU un pārējo iesaistīto augstskolu attiecībās. Studiju programmas satura nodrošināšanā docētāji saglabā akadēmisko brīvību, bet studiju programmas raksturojumā pamatoti norādīts, ka mācību un pārbaudījumu metodēm ir jāatbilst konkrētā studiju kursa aprakstā norādītajiem sasniedzamajiem rezultātiem, un vērtēšanas kritērijiem ir jābūt skaidriem.

3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteikti principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Studiju programmas aprakstā ir raksturota RSU kvalitātes vadības sistēma, kuras principi ir publiski pieejami. Trīs tajā definētie pamata principi ir studentcentrēta mācīšanās, kvalitāte un partnerība. Tiek veikta šīs sistēmas gan iekšējā, gan ārējā uzraudzība. Kvalitātes sistēma ir daļa no RSU stratēģiskās vadības. Kvalitātes pārvaldības sistēma ir sertificēta atbilstoši ISO 9001 prasībām.

Tāpat studiju programmas raksturojumā norādīts, ka RSU regulāri tiek veikta studiju procesa uzraudzība, un ikgadējā pārskatā tiek apkopoti studiju programmas kvalitātes indikatori (studējošo un absolventu, un darba devēju anketēšanas rezultāti, sekmības analīze, SVID analīze, programmas pilnveidojumi un pilnveides plāni). Dokumentā teikts, ka studiju programmu izvērtēšanas gaitā tiek veikta kartēšana, kurā tiek salīdzināti studiju programmas rezultāti ar attiecīgā līmeņa Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI/EKI) prasībām, kā arī sniegts pārskats par to, kuru kursu iznākumos ir attiecīgās zināšanas, prasmes, kompetences. Studiju programmu pārskati tiek saskaņoti un apstiprināti attiecīgās RSU administratīvajās struktūrvienībās un koleģiālajās institūcijās un tiek publicēti RSU Akadēmiskajā portālā. Šie procesi ekspertu vizītes laikā netika neatkarīgi pārbaudīti, taču ekspertiem nerodas šaubas par aprakstītā atbilstumi praksei.

Tā kā šī ir kopēja studiju programma ar vēl trim citām augstākās izglītības institūcijām, svarīgs ir jautājums arī par kopēju kvalitātes vadības sistēmu. Sadarbības līgums par kopīgas studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” izstrādi un īstenošanu starp RSU, TU, VU un VUun VU paredz, ka iesaistītās universitātes saglabā savas nacionālā un institutionālā līmeņa un kvalitātes nodrošināšanas procedūras, vienlaikus akceptējot ENQA principus kvalitātes uzturēšanā augstākajā izglītībā, kā arī ir vienojušās par plānu studiju programmas standartu uzturēšanā un paaugstināšanā. Tiks izmantotas iekšējās un ārējās izvērtēšanas pieejas, attiecīgi, (1) studentu zināšanu izvērtējums, docētāju kvalifikācijas izvērtējums un studentu līdzdalība izvērtēšanas procesā un (2) sadarbībā ar ārējām organizācijām, darba tirgus pārstāvjiem un nacionālajām institūcijām, kas pārbauga studiju kvalitāti. Studiju programmas raksturojumā norādīts, ka tiks apkopoti dati par absolventu karjeru. Šādas sistēmas principi ir skaidri. Iespējams, būtu nepieciešams izveidot kvalitātes uzraudzības padomi, kuras kompetencē būtu koordinēt kvalitātes izvērtēšanas pasākumus, jo šāda izvērtēšana četru institūciju veidotā studiju programmā ir krietni sarežģītāka nekā tādā, kuru veido tikai viena universitāte.

Četru universitāšu sadarbība rada arī riskus saistībā ar studentu vērtēšanas pieeju. Piemēram, iesnieguma pielikumos atrodamā informācija liecina, ka Polijā un Igaunijā vērtēšana notiek piecu ballu sistēmā, bet Latvijā un Igaunijā – desmit.

Imatrikulācijas noteikumi un studiju gaitas principi ir skaidri. Studentu mobilitāte starp augstskolām un intensīvās nedēļu ilgās apmācības var radīt loģiskus riskus, tomēr šīnī

brīdī, pirms studiju programma ir sākusi darbu, nav iespējams izteikt konkrētus apgalvojumus par to, vai tas radīs kādus nopietnus sarežģījumus, kurus iesaistītajām augstskolām būs grūti risināt.

Nerodas šaubas, ka RSU kā vadošajam kopīgās studiju programmas veidotājspēkam ir skaidra studiju programmu izstrādes procedūra un ka studiju programma atbilst izvirzītajiem mērķiem un kopumā spēj sasniegt norādītos mācīšanās rezultātus un ka ir piesaistīti atbilstoši kvalificēti mācībspēki.

Studiju programma, kas veidota četru universitāšu sadarbībā, ietver dažādus organizatoriskus un pārvaldības riskus, tai skaitā vienotu standartu nodrošināšanu un nepieciešamību darboties atšķirīgu augstskolu mācību un tiešsaistes kursu vidēs. Tomēr vismaz tie mācībspēki, ar kuriem ekspertiem bija iespēja tikties vizītes laikā, apliecināja, ka studiju organizācijas principi viņiem ir saprotami.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Studiju programmas aprakstā minēts, ka “programmu veidojot, tās autoriem bija pastāvīga un cieša sadarbība ar valsts un nevalstiskajiem aktoriem, kas iesaistīti medijpratības veicināšanas aktivitātēs”. RSU līdz šim ir bijusi sadarbība ar nozares pārstāvjiem, un ir veidoti kopēji projekti, tādējādi ir veidotas iestrādes, uz kuru pamata sadarbību varēs turpināt arī nākotnē. Nozīmīga loma šinī sadarbībā ir praktisko pētniecības projektu virtuālajai laboratorijai MILLAB, kuru veido RSU, VU, VrU, TU kopā ar informācijas aģentūru LETA un Latvijas Nacionālo bibliotēku. Tā iecerēta kā platforma, pētnieku, mācībspēku un nozares sadarbībai medijpratības izglītības jautājumos.

Studiju programmas veidošanā RSU ir bijusi sadarbība un konsultācijas ar nozares institūcijām. Programmas izstrādē piedalījušās Latvijas Nacionālā bibliotēka un ziņu aģentūra LETA. Studiju programmas izvērtēšanas procesā ekspertiem tika darīti pieejami abu šo organizāciju parakstīti dokumenti, kuros studiju programmai pausts atbalsts. Šīs organizācijas kā partneri darbojas arī virtuālajā laboratorijā MILLAB un ir ieinteresētas kopā ar studiju programmas studentiem un mācībspēkiem attīstīt ar medijpratību saistītus projektus. Tāpat RSU akcentē Komunikācijas fakultātes līdzšinējo sadarbību ar citām nozares organizācijām, tai skaitā Latvijas Žurnālistu asociāciju, Latvijas Reklāmas asociāciju, biedrību “Drošs internets” un citām. Līdzšinējiem kontaktiem ir liels potenciāls turpmākas sadarbības veidošanā un attīstīšanā.

Ekspertu vizītes laikā notika tikšanās ar nozares organizāciju pārstāvjiem, kuriem konkrētas iesaistes studiju programmas veidošanā nebija bijis. Šo organizāciju vidū ir Baltijas Mediju izcilības centrs, Kultūras ministrija un Latvijas Nacionālā bibliotēka. RSU ir norādījusi, ka darbojas Kultūras ministrijas veidotajā medijpratības veicināšanas tīklā un Nacionālā bibliotēka, kurai kā jau minēts, ir bijusi cieša sadarbība studiju programmas veidošanā. Šī nesakritība, visticamāk, ir saistīta ar to, ka intervētie bibliotēkas un ministrijas pārstāvji savos amatos neatrodas ilgu laiku un viņiem var nebūt zināmas detaļas par līdzšinējo sadarbību. Eksperti varēja iepazīties ar pozitīvām atsauksmēm no aģentūras LETA, Nacionālās bibliotēkas un Baltijas Mediju izcilības centra. Tāpat arī studiju programmas raksturojumam ir pievienots pozitīvs medijpratības jomas ekspertes Klintas Ločmeles viedoklis.

Tikšanās laikā ar nozares pārstāvjiem izskanēja, ka nepieciešami ir speciālisti, kas vienlaikus gan izprot mediju vides un medijpratības jautājumus, gan arī spēj vadīt projektus.

Lai gan studiju programmas aprakstā ir daudz runāts par projektos balstītu mācību pieeju un kā viens no studiju rezultātiem minēta spēja “attīstīt medijpratības un informācijpratības pētnieciskos un lietišķos projektus mediju pedagogijas, mediju psiholoģijas un mediju politikas jomās”, nav zināms, cik lielā mērā studiju programmas veidotāju izpratne par projektiem un projektu vadīšanā nepieciešamajām prasmēm sakrīt ar to, ko vēlas sagaidīt darba devēji. Darba devēju parakstītajās atbalsta vēstulēs, kuras ekspertiem tika iesniegtas pēc vizītes, šādas šaubas neparādās.

Tā kā studiju programma ir veidota no jauna, absolventus tās veidošanā vai attīstīšanā nav bijis iespējams iesaistīt. Studiju programmas raksturojumā norādīts, ka studiju programmas izstrādē noskaidrots arī potenciālo studentu viedoklis. Tas noticis sarunu laikā ar RSU studentiem, kuri pašlaik studē ar komunikāciju saistītās studiju programmās. Tomēr studiju programmas raksturojums nesniedz informāciju par to, kāds ir šo pārrunu rezultāts un kādā veidā potenciālo studentu viedoklis ir iekļauts studiju programmas saturā.

RSU kvalitātes vadības sistēma paredz regulāru atgriezeniskās saites ieguvu no studentiem un sekošanu līdzi absolventu karjeras attīstībai, kas apliecina nodomu daudzveidīgas no studējošajiem iegūtas atgriezeniskās saites ievākšanā un šīs informācijas lietojumu programmas attīstīšanā.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [3]

Starptautiskajai studiju programmai, ko veido spēcīgas universitātes, ir potenciāls piedāvāt kvalitatīvu un konkurētspējīgu izglītību medijpratības jomā. Programmas veidotāji ir identificējuši pieprasījumu pēc speciālistiem, kas ir zinoši mediju jautājumos un var izglītēt arī citus. Studiju saturā tiek piedāvāti mūsdienu un nākotnes mediju vides tendencēm atbilstoši kursi, un tās saturs atbilst mērķim: “..sniegt zināšanas, prasmes un spēju izprast un pētīt mūsdienu mainīgo informācijas un komunikācijas vidi, lai sagatavotu kompetentus, tai piemērotus mediju informācijas pratības speciālistus, izmantojot katras iesaistītās universitātes ekspertu kompetenci.” Kopumā studiju programma atbilst ESG standartiem, lai gan studiju programmas izstrādē būtu bijis nepieciešams plašāk izziņāt dažādo iesaistīto pušu viedokli un vajadzības.

Stiprās puses:

1. Starptautiskā studiju vide un studentu iespējas strādāt kopā ar citu valstu augstskolu studentiem un mācībspēkiem. Šādai videi ir potenciāls sagatavot starptautiski konkurētspējīgus speciālistus.
2. Aktuāla programmas tematika, kas reaģē uz nepieciešamību palielināt mediju un informācijas pratībā izglītotu speciālistu skaitu.
3. Studiju programma piedāvā plašu skatījumu uz informācijas pratību, apvienojot gan mediju lietošanas un informācijas analīzes, gan satura veidošanas dimensijas.
4. Studiju programma ir veidota elastīga, ļaujot studentiem kombinēt specializācijas kursus.
5. Liela nozīme veltīta pētnieciskās un uz projektiem balstītās mācīšanās aspektiem.
6. Izveidota virtuālā laboratorija MILLAB, kas var darboties kā sadarbības platforma starp iesaistītajām augstskolām un to studentiem un pētniekiem no vienas puses un nozares pārstāvjiem no otras puses.

Vājās puses:

1. Studiju programma paredz studentu mobilitātes, kas var būt šīs programmas stiprā puse, taču atkarībā no potenciālo studentu interesēm un iespējām šis aspekts var būt saistīts arī ar riskiem, jo ne visiem potenciālajiem studentiem var būt iespējams savienot intensīvas studijas ar citiem pienākumiem. Tiek pieļauts, ka studenti, kuriem mobilitāte var nebūt iespējama, mācībām varēs sekot līdz attālināti, kas savukārt rada riskus, ka daļa studentu varētu attālinātās mācībās piedalīties lielākā apjomā nekā pašlaik atļautie 50%.
2. Lai gan studiju programma ir izglītības tirgū identificējusi pieprasījumu pēc šādas izglītības, tomēr nav informācijas par darba devēju konkrētu iesaisti šīs studiju programmas veidošanā, tās satura prioritāšu formulēšanā un iznākumu definēšanā.
3. Nepietiekama uzmanība tajā ir veltīta mediju ekonomikas un ētikas jautājumiem, kuru būtu apgūstami sistemātiski, nevis kā caurviju tematika.
4. Lai gan pati ideja par projektos balstītu mācīšanos ir vērtējama pozitīvi, pašlaik konkrēta šādas mācīšanās norise ir aprakstīta vispārīgi, un trūkst nepieciešamās detalizācijas par pētniecības prakšu kursu metodoloģiju un norisi (īpaši tas attiecas uz kursu “*MIL research practices (visual culture and journalism)*”).
5. Studiju kursu apraksti liecina par daļēju satura pārklāšanos, un ekspertu vizītes laikā netika gūta pietiekami detalizēta informācija par mehānismu, kā to ir plānots novērst.
6. Tā kā studiju programmu veido četras universitātes, ir paredzami riski, kas saistīti ar programmas pārvaldību un koordināciju, kā arī studentu vērtēšanu pēc vienotas sistēmas.
7. Uzņemšanas prasības ir plašas, kas rada risku, ka uzņemtajiem studentiem būs ļoti atšķirīga līdzšinējo zināšanu bāze un līdz ar to ir apdraudēts maģistra studiju programmas uzdevums sniegt padziļinātas teorētiskās zināšanas attiecīgajā jomā.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.	X			
4.		X		

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Licencējamās studiju programmas saturam un īstenošanas mehānismam ir potenciāls sniegt kvalitatīvu izglītību, kā arī ļautu apmierināt dažādās jomās
	X			

sasniedzamajiem studiju rezultātiem					aktuālās vajadzības pēc mediju jautājumos zinošiem un medijpratību mācīt spējīgiem speciālistiem, kā arī darboties citās saistītajās darba tirgus jomās.
-------------------------------------	--	--	--	--	--

IV. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem

Analīze

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Studiju programmu nodrošinošo mācībspēku sastāvs atbilst Augstskolu likuma 55. panta 1. daļas 3. punktā noteiktajām prasībām par profesoru un asociēto profesoru minimālo skaitu (no 8 docētājiem, kas no RSU puses realizēs studiju programmu, 3 ir profesoru un 2 asociētie profesori). Studiju programmas realizācijā iesaistītais personāls atbilst Zinātniskās darbības likumam. RSU ir caurskatāma pieteikšanās un atlases kārtība kandidātiem uz akadēmiskajiem amatiem, tā (ieskaitot prasītās kompetences un citus kritērijus) studiju programmas aprakstā ir izklāstīta skaidri. Viens no kritērijiem ir angļu valodas prasmes, kas ir nozīmīgas gan RSU kā starptautiski vērsta institūcijas darbā kopumā, gan arī attiecīgajā studiju programmā, kas tiks realizēta angļu valodā. Vienlaikus tiek kontrolētas arī docētāju valsts valodas zināšanas.

Mācībspēku atlasē RSU tiek vērtēta arī iepriekšējā zinātniskā darbība, kas liek domāt, ka tiek vērtēta amata kandidātu zinātniskās darbības līmeņa un tematikas atbilstība to studiju programmu specifikai, kurās amata kandidāts pretendē tikt ievēlēts. Arī citu studiju programmas realizēšanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija nerada šaubas par atbilstību studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Studiju programmas pieteikumā minēts, ka RSU “Struktūrvienību vadītāji īpašu vērību pievērš pēctecības jautājumiem un dažādu paaudžu personāla mijiedarbībai”, tomēr nav sniegta detalizētāka informācija par to, kādi ir pēctecības veidošanas mehānismi un kā tā izpaužas.

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Pieteikuma 11. – 14. pielikumā ir pievienots pārskats par studiju programmas docētājiem, kas parāda, ka lielākajai daļai ir zinātniskas publikācijas, kas indeksētas *Web of Science* un/vai *Scopus* datubāzē, un, ka tiem ir ievērojama līdzšinējā akadēmiskā un zinātniskā darba pieredze, kas iekļaujas studiju programmas tematikā. Diviem piesaistītajiem docētājiem zinātnisku publikāciju nav, taču ir mākslinieciskās jaunrades sasniegumi.

Studiju programmas rezultātu salīdzinājums ar docētāju profesionālo kvalifikāciju parāda, ka docētāju līdzšinējā darbība gan akadēmiskajā vidē, gan ārpus tās ļauj sagaidīt veiksmīgu studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Mācībspēku vidū ir daži no mediju un komunikācijas jomas zināmākajiem ekspertiem Latvijā, tai skaitā ar līdzšinēju pieredzi medijpratības izglītības aktivitātēs. Docētājiem ir pieredze žurnālistikā, fotogrāfijā, mediju mākslās, un tas ir īpaši izceļami, ņemot vērā, ka viens no studiju programmas tematiskajiem

virzieniem ir satura radīšana. Studiju programmas tematikas kontekstā būtiska ir arī mācībspēku pieredze mediju kritikas jomā.

No 8 RSU docētājiem pieci ir profesori vai asociētie profesori. Tādējādi mācībspēku sastāvs atbilst Augstskolu likuma 55. panta 1. daļas 3. punkta prasībām. Nevienam no iesaistītajiem RSU mācībspēkiem angļu valodas līmenis nav zemāks par C1, kas nodrošina viņu iespēju brīvi docēt angļu valodā. Docētāju valsts valodas zināšanas atbilst MK 07.07.2008. noteikumu Nr. 733 prasībām.

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Studiju programmas aprakstā norādīts, ka RSU darbojas Pedagoģiskās izaugsmes centrs, kas ar vienotu pieeju veicina akadēmiskā personāla profesionālo izaugsmi. Tiek organizētas mācības par augstskolu didaktiku, izglītības vadību, IKT prasmēm un citām prasmēm. Docētājiem ir iespēja pieteikties mērķstipendijām, tai skaitā citējamības celšanai vai studiju programmu uzlabošanai. Paralēli tam pastāv arī darbinieku motivācijas sistēma, kas atalgo par sasniegumiem, tai skaitā par zinātniskajām publikācijām. Tiek veicināta mācībspēku iesaistīšanās pētniecībā. Īpaši atbalstīta tiek publicēšanās brīvpiekļuves izdevumos. RSU docētājiem tiek nodrošinātas iespējas pilnveidot savas angļu valodas prasmes.

Ekspertu vizītes laikā šī RSU sniegtā informācija netika neatkarīgi pārbaudīta, taču ekspertiem nav šaubu par tās atbilstību reālajai situācijai.

Par vienu no mācībspēku kvalifikācijas celšanas pasākumiem ir uzskatāma arī mācībspēku profesionālās sadarbības attīstīšana ar partneraugstskolu kolēģiem. Tomēr šis aspekts informācijas studiju programmas aprakstā nav skaidrots.

Lai gan no kopējas studiju programmas var gaidīt arī iesaistīto docētāju mobilitāti uz partneraugstskolām, šī studiju programmas raksturojumā ir teikts: “..studiju programmas īstenošana neparedz mācībspēku mobilitāti kā obligātu studiju procesa daļu, tā kā būtiska daļa no studiju procesa noritēs attālināti.” Lai gan RSU un arī citu partneraugstskolu tehniskais nodrošinājums, tai skaitā spēja realizēt attālinātas nodarbības, nerada šaubas, tomēr būtiski ir veicināt arī docētāju mobilitāti un darbošanos citās institūcijās.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [4]

Studiju programmas apraksts liecina, ka kopumā no RSU puses studiju programmas realizēšanā ir piesaistīti augsti kvalificēti un studiju programmas rezultātu sasniegšanai atbilstoši mācībspēki. RSU ir formulēta skaidra personāla atlases un vērtēšanas procedūra.

Stiprās puses:

1. Mācībspēku vidū ir ne tikai augsta līmeņa eksperti akadēmiskos jautājumos, bet ar profesionālu pieredzi satura veidošanas jautājumos un masu mediju darbā. Tas palīdzēs sniegt studentiem zināšanas, kas tiem labāk palīdzēs darba tirgū.
2. Vairumam mācībspēku ir ievērojama pētnieciskā pieredze, kas īpaši būtiski ir tāpēc, ka studiju programmā liels uzsvars tiek likts uz pētniecisko prasmju attīstīšanu studentiem.
3. Mācībspēku angļu valodas zināšanas (C1 un augstāks līmenis) ir vairāk nekā minimālajā līmenī, kas noteikts, lai varētu docēt angļu valodā.
4. Mācībspēkiem ir pieejamas kvalifikācijas celšanas iespējas, un darbojas sistēma, kas vērsta uz sasniegumu motivēšanu.

Vājās puses:

1. Nav konkrētas kārtības par partneraugstskolu mācībspēku sadarbību, pieredzes apmaiņu kvalifikācijas celšanas nolūkos.
2. Nav paredzēta docētāju mobilitāte uz partneraugstskolām, tā vietā izmantojot attālināto docēšanu.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.	X			
3.		X		

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	X			Mācībspēku vidū ir atbilstošs profesoru un asociēto profesoru skaits, mācībspēkiem ir zinātniskās un ārpusakadēmiskās darbības pieredze, labas angļu valodas zināšanas. Tādējādi studiju programmā piesaistītie RSU mācībspēki ne tikai atbilst normatīvajos aktos norādītajām minimālajām prasībām, bet arī pārsniedz tās.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Tabulā norādīt, vai sniegtie apgalvojumi atbilst, neatbilst vai daļēji atbilst studiju programmai, un sniegt pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo ekspertu atzinuma daļu vai augstskolas/ koledžas sniegto informāciju, kurā iekļautā informācija liecina par norādīto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

Ja piemērojams, tabulu var papildināt ar citām Augstskolu likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kas attiecas uz licencējamo studiju programmu.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās studiju programmas, kuras paredzētas mazāk nekā 250 pilna laika studējošajiem, var tikt īstenotas un šo programmu obligātās un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā var piedalīties mazāk nekā pieci augstskolas profesori un asociētie profesori, ja saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	X			<p>Augstākās izglītības padome savā atbalstā RSU šīs maģistra programmas īstenošanas uzsākšanai (Nr.1.10/20, 18.03.2022) ir norādījusi, ka tā paredzēta mazāk nekā 250 pilna laika studējošiem.</p> <p>Saskaņā ar Augstskolu likuma 55.panta otrās daļas prasībām studiju programmas realizācijā 5 no RSU iesaistītajiem mācītājiem ir profesora vai asociētā profesora amata.</p>
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	X			<p>17. pielikumā ir pievienots apliecinājums, ka RSU studējošajiem nodrošinās iespēju turpināt izglītības ieguvu RSU akadēmiskajā maģistra studiju programmā “Komunikācija un mediju studijas”, ja studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” īstenošana tiks pārtraukta.</p>
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju	X			<p>18. pielikumā ir apliecinājums, ka RSU “studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja</p>

	programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā				studiju programma RSU (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā”
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus	X			Mācībspēku kvalifikācija atbilst programmas nosacījumiem un prasībām. Programmas realizācijā no RSU puses iesaistītajiem mācībspēkiem ir profesora vai asociētā profesora amats RSU
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	X			<p>Sešiem no RSU docētājiem, kas iesaistīti studiju programmas realizēšanā, pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā tādas, kas indeksētas Web of Science un/vai Scopus datubāzēs.</p> <p>Diviem pārējiem docētājiem, kas RSU nav vēlētos amatos, šādu publikāciju nav, taču ir mākslinieciskās jaunrades projekti (t.sk. mākslas darbi, izstādes).</p> <p>12. pielikumā norādītais stāžs nozarē atbilst Augstskolu</p>

					likumā noteiktajām prasībām.
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā	X			<p>21.1. pielikumā ir pievienots RSU rektora apliecinājums, ka studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem angļu valodas prasme ir vismaz B2 līmenī.</p> <p>21.2. pielikumā ir pievienoti docētāju apliecinājumi, kas liecina, ka viņu angļu valodas prasmes ir C1 vai C2 līmenī.</p>
7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam	X			Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam. Gadījumā, ja studējošais nav izgājis obligātos kursus, tie tiek nodrošināti atbilstoši noteiktajām kursa minimālajām prasībām.
8.	Studiju programma atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu), ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija	-	-	-	Netiek piešķirta profesionālā kvalifikācija
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56. ¹ panta otrajā daļā un 56. ² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām	X			Studiju programma tiek realizēta angļu valodā; kursu apraksti ir angļu valodā un atbilst Augstskolu likuma 56.1. un 56.2. pantu prasībām.

10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	X			<p>22. pielikumā atrodams studiju līgums.</p> <p>Tas kopumā atbilst MK noteikumiem Nr.70 (23.01.2007) "Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi".</p>
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus		X		<p>24. pielikumā ir atrodams diploma paraugs.</p> <p>MK noteikumu "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus" 6. pielikumā pie "nosaukuma" skaidrots, ka ar to domāts "Nosaukums – bakalaura/maģistra diploms, pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības diploms, profesionālās augstākās izglītības diploms/augstākās profesionālās kvalifikācijas diploms, profesionālā bakalaura diploms, profesionālā maģistra diploms, doktora diploms vai profesionālā doktora diploms mākslās." Turpretī studiju programmas diploma paraugā šinī vietā ir norādīts "Mediju un informācijas prātība"</p> <p>Diploma parauga 3. lpp minēts, ka absolvents ir</p>

					ieguvis “akadēmiskā maģistra grādu komunikācijas zinātnē”, taču nav norādīta zinātņu joma - sociālo zinātņu maģistrs komunikācijas zinātnē.
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X			25.1. pielikumā ir aprakstīta RSU kārtība par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu
13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X			Izglītības kvalitātes valsts dienesta vēstule 06.07.2022. Nr.2022/4.2-117 par RSU Farmācijas fakultātes Farmakoloģijas katedras vadītāju vēlēšanu procesu. Tomēr šī vēstule šinī situācijā būtu ņemama vērā tikai tādā gadījumā, ja attiektos uz visu RSU kopumā vai arī uz Komunikācijas fakultāti.
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	X			Ekspertu vizītes laikā netika gūta informācija par faktisko apstākļu neatbilstību augstskolas sniegtajām ziņām

Aizpildīt, ja tiek vērtēta kopīgā studiju programma:

Nr. p.k.	Kritēriji	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Augstskola vai koledža kopā ar partnerinstitūciju /-ām ir noslēgusi rakstisku vienošanos par kopīgas studiju programmas izstrādi un īstenošanu	X			28. Pielikumā ir sadarbības līgums starp visām četrām universitātēm par kopīgas studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” izstrādi un īstenošanu
2.	Studiju programmu veido augstskolas un partnerinstitūciju vienāda augstākās izglītības līmeņa studiju programmu daļas	X			Visas partnerinstitūcijas programmas īstenošanu realizē vienāda augstākās izglītības līmenī kā akadēmisko maģistra studiju programmu.
3.	Studiju programmas īstenošanā iesaistītā augstskola un partnerinstitūcijas katra īsteno vismaz vienu desmito daļu no visas attiecīgās studiju programmas	X			Partneraugstskolu iesaiste programmas satura nodrošināšanā ir aptuveni līdzīga (20 līdz 30 %) un lielāka nekā minimālais noteiktais katras partneraugstskolas nodrošināmā daļa
4.	Vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu. Kopīgās studiju programmas daļas kopā veido saturiski vienotu un secīgu kopīgu studiju programmu	X			Partneraugstskolu prasības ir saskaņotas, saskaņots ir iegūstamais grāds, ilgums un tas, ka studijas beidzot, ir jāizstrādā un jāaizstāv maģistra darbs. Studiju programmas saturs ir saturiski vienots un to apguves secība ir pamatota.
5.	Augstskola un partnerinstitūcijas ir kopīgi izveidojušas kopīgās studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu		X		Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas principi vispārīgi aprakstīti sadarbības līguma 4. punktā, bet studiju programmas apraksta

					2. pielikumā arī norādīts, ka “Kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir kopīga visu augstskolu studiju programmas direktoru atbildība un uzdevums”. Tas liek domāt par nepietiekami detalizēti izstrādātu sadarbības modeli vienotu kvalitātes standartu nodrošināšanā.
6.	Ir nodrošināta studējošo mobilitāte, kas ļauj apgūt kopīgās studiju programmas samērīgu un būtisku daļu arī vienā vai vairākās partnerinstitūcijās	X			Otrajā un trešajā semestrī notiks 2 studējošo mobilitātes uz partnervalstīm, katra nedēļu ilga
7.	Ir nodrošināta akadēmiskā personāla mobilitāte, lai tas varētu mācīt arī vismaz vienā partnerinstitūcijā		X		RSU darbojas Erasmus+ un Nordplus apmaiņas programmā, kas nodrošina gan mācībspēku, gan studentu mobilitātes iespējas. Studiju programmas aprakstā minēts, ka “studiju process plānots balstoties idejā par studentu un mācībspēku mobilitāti”, tomēr nav konkretizētas detaļas par to, kā tas notiks. Pieteikuma 2. pielikumā skaidrots, ka “studiju programmas īstenošana neparedz mācībspēku mobilitāti kā obligātu studiju procesa daļu, tā kā būtiska daļa no studiju procesa noritēs attālināti”

8.	Ir noteikts kopīgās studiju programmas apguves rezultātā piešķiramais grāds vai profesionālā kvalifikācija, kas atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajai studijās iegūstamo grādu vai profesionālās kvalifikācijas sistēmai		X		Kopīgās akadēmiskās maģistra studiju programmas piešķiramais grāds nav noteikts precīzi pašā RSU, respektīvi, iesniegtajos dokumentos tiek minēti atšķirīgi definējumi, kā “Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē” vai “sociālo zinātņu maģistra grāds informācijas un komunikācijas zinātnēs.”
9.	Ir noteikts augstskolas un partnerinstitūciju kopīgi izsniedzamā diploma, kā arī diplomam pievienotā pielikuma saturs, kas atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus		X		Šādi dokumenti ir pievienoti. Potenciālā problēma ir aprakstīta iepriekšējā bloka 11. punktā

VI. Novērtējums

Studiju programma kopumā ir vērtējama pozitīvi.

- I. Studiju programma ir aktuāla, ņemot vērā mūsdienu mainīgo mediju un sociālo tīklu vidi un manipulatīvas informācijas izplatīšanos tajā. Studiju programmas aktualitāte un plānotā starpvalstu sadarbība ir labi pamatota gan reģionālā, gan ES mērogā. Starpvalstu sadarbība studiju programmas īstenošanā nodrošinās gan starpkultūru aspektu, gan starpdisciplināritāti, gan fokusu uz reģionālo specifiku, katram studiju programmas partnerim dodot unikālu pienesumu programmas saturā.
- II. RSU ir pieejama plašu materiāltehniskā bāze gan lekciju lasīšanai hibrīdformātā, gan priekš dažādu studentu audiovizuālu mediju projektu īstenošanas. RSU un partneruniversitāšu bibliotēku resursi nodrošina studentiem pieeju ļoti plašam akadēmisko resursu klāstam, kas nepieciešami programmas īstenošanai. Līdz ar to RSU nodrošina visu Mediju un informācijas prasības studiju programmai nepieciešamo.
- III. Studiju programmas tematika ir aktuāla un palīdz atbildēt uz mūsdienu informācijas vides izaicinājumiem. Studiju programmas saturs atbilst formulētajam mērķim un kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tomēr studiju kursu piedāvājumā nav sistemātiski apskatītas tādas svarīgas tēmas kā mediju ētika un mediju ekonomika, un pastāv arī tematiska pārklāšanās. Studiju vide atbilst studentcentrētas mācīšanās principiem. Viena no studiju programmas stiprajām pusēm ir tas, ka tā ir starptautiska, un studentiem būs iespējams gūt pieredzi ārvalstu augstskolās. Ar šo aspektu gan ir arī saistīti riski, jo nav zināms, kādas būs studentu spējas un vēlēšanās doties mobilitātēs un kā tiks kontrolēts, lai studenti attālinātās mācībās neapgūst vairāk par 50% saturu. Ar četru universitāšu sadarbību ir saistīti arī studiju programmas pārvaldības izaicinājumi, tai skaitā vienotas studentu sekmju vērtēšanas sistēmas veidošana. Riskus rada arī uzņemšanas prasības, kas studiju programmā ļauj iestāties ļoti dažādu līdzšinējo izglītību ieguvušiem reflektantiem. . Potenciāls sadarbības veidošanā starp studiju programmu un nozari ir virtuālajai laboratorijai MILLAB.
- IV. Studiju programmas īstenošanā piesaistīti pieredzējuši un augsti kvalificēti mācībspēki, kuru specializācija atbilst studiju programmai un kuru angļu valodas zināšanu līmenis pārsniedz minimālās prasības. RSU darbojas mācībspēku kvalifikācijas celšanas mehānismi. Nav strukturēti izplānota studiju programmas realizācijā iesaistīto docētāju sadarbība ar partneraugstskolām. Docētāju mobilitāte nav paredzēta, tā vietā izmantojot attālinātās mācīšanas iespējas.
- V. Studiju programma vairumā kritēriju atbilst normatīvo aktu prasībām. Daļēja atbilstība ir saistībā ar diploma paraugu (tai skaitā augstskolas un partnerinstitūciju kopīgi izsniedzamā diploma, kā arī diplomam pievienotā pielikuma saturs), kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, akadēmiskā personāla mobilitāti, studiju programmas apguves rezultātā piešķiramo grādu.

VII. Rekomendācijas

Nemot vērā iepriekšējās sadaļās minētos vērtējumus un secinājums, **eksperti rekomendē licencēt kopīgo akadēmisko maģistra studiju programmu “Mediju un informācijas pratība”.**

Īstermiņa rekomendācijas konstatēto trūkumu novēršanai:

- 1) Līdz SKK sēdei saskaņot iegūstamo grādu. Iesniegtajos dokumentos tiek lietots formulējums “sociālo zinātņu maģistra grāds informācijas un komunikācijas zinātnēs”, taču diploma paraugā, kā arī iesnieguma veidlapā ir atrodams “akadēmiskā maģistra grāds komunikācijas zinātnē”.
- 2) Studiju programmas izveides viens no pamatojumiem ir “ģeopolitiskās situācijas un sociokulturālā konteksta specifika Baltijas reģiona valstīs un Austrumu un Centrālajā Eiropā”, bet nekur nav paskaidrots, kas slēpjas aiz šiem vārdiem. Līdz studiju programmas izziņošanai nepieciešams konkrētāk minēt, ka viens no studiju programmas fokusiems būs uz propagandu un dezinformāciju.
- 3) Līdz pirmajai studentu uzņemšanai pilnveidot studiju kursu satura pārraudzības kārtību, lai novērstu satura pārklāšanos kursus.
- 4) Līdz studiju programmas uzsākšanai konkretizēt, kā iesaistītās partneraugstskolas koordinēs studiju programmas pārvaldību, un, kā salāgos dažādās valstīs pastāvošās atšķirīgās vērtēšanas sistēmas. Konkretizēt augstskolu sadarbības modeli kopēju kvalitātes standartu nodrošināšanā.
- 5) Līdz SKK sēdei precizēt diploma parauga atbilstību MK noteikumiem 202 (16.04.2013) “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus”.
- 6) Līdz SKK sēdei konkretizēt studiju programmas uzņemšanas kritērijus.

Ilgtermiņa rekomendācijas:

- 1) Līdz otrajai studentu uzņemšanai pārskatīt studiju programmas saturu, lielāku uzmanību pievēršot mediju ētikas un mediju ekonomikas jautājumiem. Līdz pirmajai studentu uzņemšanai izveidot ciešāku sadarbību ar darba devējiem, lai būtu iespējams gūt lielāku pārliecību par studiju programmas satura atbilstību darba devēju gaidām un pieprasījumam.
- 2) Lai piekļūtu bibliotēku resursiem un studiju kursu materiāliem, studiju programmā studējošajiem būs profils katrā universitātē. Tas nozīmēs četrus dažādus piekļuves datus, četras paroles un nepieciešamību iepazīties ar četrām dažādām sistēmām. Tuvākajos gados būtu nepieciešams lietotāju pieredzi atvieglot un vienkāršot.

Ja ekspertu viedoklis par kādu prasību vai kritēriju atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli.

Eksperta vārds, uzvārds, atšķirīgais viedoklis, norādot prasību vai kritēriju un sniedzot pamatojumu.

VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	X		
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X		
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	X		
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām	X		
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām		X	
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	X		